

Doetinchem, 28 april 2016

Geachte leden van de Raad,

Als u de bibliotheek bezoekt, dan ziet u dat wij nog steeds boeken uitlenen. Dat doen we inderdaad – het zijn er in de gemeente Doetinchem, inclusief de e-books, ruim 400.000 per jaar voor meer dan 20.000 leden. We voldoen dus aan de vraag. Daarnaast blijkt uit onderzoek dat kinderen beter leren als ze naast digitale media ook papieren boeken gebruiken. En bovendien: lezen leer je alleen door kilometers te maken. Ook dat blijkt uit onderzoek.

Dit is de bibliotheek die u ziet. Maar er is ook een nieuwe bibliotheek. Die nieuwe bibliotheek is in lijn met de bibliotheekwet en volgens VNG-beleid gebouwd. Zij voldoet aan de doelstellingen die de gemeente in onze budgetovereenkomst heeft omschreven. Met substantieel minder geld is er iets moois tot stand gebracht. U moet namelijk weten dat er sinds 2012 er een bedrag van 490.000 euro is bezuinigd, dat is in totaal 30%.

Ik wil u vertellen over de innovatie die ondanks deze bezuinigingen is gerealiseerd. De kern is dat de bibliotheek zich richt op mensen die een steuntje in de rug nodig hebben om mee te kunnen blijven doen. Denk hierbij aan laaggeletterden, aan kinderen uit achterstandsgezinnen en aan iedereen die moet leren om digitaal mee te komen. De bibliotheek heeft er hard aan gewerkt om producten te ontwikkelen om deze groepen te ondersteunen. Om dit zo efficiënt mogelijk te doen zijn we gaan samenwerken met anderen, zodat we geen dingen doen die al door andere partijen worden gedaan. Onze medewerkers zijn geschoold en gecertificeerd als leesconsulent en mediacoach. Zij helpen mensen op weg en waar het kan zetten we vrijwilligers in.

Ik wil u een aantal voorbeelden noemen van ons werk.

1. Bij taalarme gezinnen komt een vrijwilliger twintig weken op bezoek om voor te lezen. Zo wordt de achterstand van jonge kinderen voorkomen en leren ouders hoe ze kunnen voorlezen. De gemeente vindt dit project zo belangrijk dat ze er projectsubsidie voor geeft.

2. Op dertien scholen in Doetinchem hebben we een bibliotheek op school gesticht. We verzorgen de professionalisering van leerkrachten om kinderen aan het lezen te krijgen, want daartoe worden ze op de pabo niet opgeleid. Zij komen twee maal per jaar bij ons terug voor nascholing en intervisie. Sinds we dit beleid hebben ingezet, zijn de leesresultaten op deze scholen verbeterd. We scoren op dit moment ruim boven het landelijk gemiddelde, terwijl dat in 2013 er nog ruim onder zat.
3. In 't Brewinc hebben we vorig jaar het Taalhuis geopend. We werken hier samen met het Graafschap College en Buurtplein B.V.. Hierdoor bereikten we in 2015 meer dan 1100 mensen, dat was in één jaar tijd meer dan een verdubbeling. Zij worden begeleid door vrijwilligers die we hebben opgeleid met steun van de Stichting Lezen en Schrijven.
4. We doen mee met het Meedoenarrangement van de gemeente Doetinchem. Mensen met een laag inkomen worden daardoor lid. Ook konden kinderen door dit arrangement deelnemen aan de leesclub in de zomervakantie, bedoeld voor kinderen die lezen moeilijk vinden.
5. Het UWV stuurt mensen die moeite hebben om de arbeidsmarkt op te komen vanwege een gebrek aan digitale vaardigheden naar ons door.
6. Onze cursus Digisterker, omgaan met de e-overheid, voldoet aan een grote behoefte.

In het nieuws was vorige week het rapport van de rekenkamer: In Nederland is één op de zeven mensen functioneel analfabeet: zij zijn minder gezond, hebben minder sociale contacten en kunnen niet meekomen op de arbeidsmarkt. Het scheelt een gemeente 15.000 euro als er één persoon uit de bijstand komt.

Mijn belangrijkste punt voor vanavond is: Het beeld van de bibliotheek is het uitlenen van boeken. Maar het werkterrein van de bibliotheek heeft zich verlegd. Onze focus ligt op het ondersteunen van mensen die dat nodig hebben. Steun ons in die missie.

Ik vraag aan de gemeenteraad twee dingen:

1. Maak de bezuinigingen ongedaan door geld uit het sociaal domein te reserveren voor ons werk. We kunnen na de vorige grote bezuinigingen niet hetzelfde blijven presteren met minder geld.
2. Geef het college de opdracht om te onderzoeken hoe de bibliotheek nog beter kan bijdragen voor de sociaal zwakkeren uit uw gemeente. Hanteer geen kaasschaaf, maar bezuinig met visie en ondersteun de mensen een achterstand hebben.

U heeft als gemeente een kerntakendiscussie gevoerd. Ik hoop u te hebben overtuigd dat de bibliotheek hier rechtstreeks aan bijdraagt.

Wieb Broekhuijsen
Directeur-bestuurder